

ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΕΥ ΣΤΗΝ ΒΟΣΝΙΑ-ΕΡΖΕΓΟΒΙΝΗ.

ΔΕΛΤΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΦΕΒΟΥΑΡΙΟΥ 2020.

ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΒΟΣΝΙΑΣ – ΕΡΖΕΓΟΒΙΝΗΣ.

Ο ρυθμός οικονομικής ανάπτυξης στη Βοσνία-Ερζεγοβίνη προβλέπεται να είναι 3,5% το τρέχον έτος, 3,6% το 2021, ενώ ο προβλεπόμενος ρυθμός οικονομικής ανάπτυξης για το 2022 είναι 3,8%, σύμφωνα με το Πρόγραμμα Μεταρρύθμισης της Διεύθυνσης Οικονομικού Σχεδιασμού της Β-Ε 2020-2022.

Βασικές παραδοχές των προβλέψεων οικονομικής ανάπτυξης είναι η ύπαρξη ευνοϊκότερου διεθνούς περιβάλλοντος και καλύτερου εγχώριου επιχειρησιακού περιβάλλοντος, ενώ ο κύριος πυλώνας της ανάπτυξης κατά την περίοδο αυτή θα πρέπει να είναι η εγχώρια ζήτηση.

Οι Διεθνείς Οικονομικοί Οργανισμοί αναφοράς που προβαίνουν σε προβλέψεις της παγκόσμιας οικονομικής ανάπτυξης όπως το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, η Παγκόσμια Τράπεζα και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, αναφέρουν ότι οι παγκόσμιες οικονομικές προκλήσεις ξεπερνιούνται και, σύμφωνα με τις προβλέψεις του ΔΝΤ, αναμένεται μέση αύξηση της παγκόσμιας οικονομίας κατά 3% και με της οικονομίας της ΕΕ κατά 2%.

Η αύξηση της συνολικής οικονομικής δραστηριότητας στη Βοσνία-Ερζεγοβίνη, με την αναμενόμενη αύξηση της βιομηχανικής παραγωγής και των κατασκευαστικών εργασιών, πρέπει να συνοδεύεται από αύξηση του αριθμού των εργαζομένων, έσοδα από τις εξαγωγές, καθώς και αύξηση των εισροών ξένων ταμειακών ροών, αύξηση του διαθέσιμου εισοδήματος των πολιτών και, ως εκ τούτου, αύξηση της ιδιωτικής κατανάλωσης.

Λαμβάνοντας υπόψη το υψηλό επίπεδο δημόσιων δαπανών στο Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) στη Β-Ε και τις δραστηριότητες που επενδύονται μέσω της διαδικασίας δημοσιονομικής εξυγίανσης, αναμένεται ότι, κατά τη διάρκεια αυτής της

περιόδου, η σταδιακή σταθεροποίηση των δημόσιων οικονομικών θα επιτευχθεί με τη μείωση των δημόσιων δαπανών και την ταυτόχρονη αύξηση των δημοσίων εσόδων.

Οι επενδύσεις κατά την εξεταζόμενη περίοδο, σε αντίθεση με τα προηγούμενα έτη, θα μπορούσαν να έχουν σημαντική αύξηση και, κατά συνέπεια, μεγαλύτερη συμβολή στην αναμενόμενη μεγέθυνση του ΑΕΠ και αναμένεται ότι, είναι εφικτό να αυξηθούν με μέσο ετήσιο ρυθμό περίπου 9%.

ΕΞΕΛΙΞΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΒΟΣΝΙΑΣ – ΕΡΖΕΓΟΒΙΝΗΣ.

Το 2019, οι εξαγωγές της Βοσνίας και Ερζεγοβίνης ανήλθαν σε 11,8 δισεκατομμύρια BAM, μειωμένες κατά 3% σε ετήσια βάση, ενώ οι εισαγωγές της χώρας ανήλθαν σε 19,9 δισεκατομμύρια BAM, αυξημένες κατά 1,5% σε σχέση με το 2018, σύμφωνα με στοιχεία που παρουσίασε το Επιμελητήριο Εξωτερικού Εμπορίου. Ισοτιμία νομίσματος 1 ευρώ=1,955 BAM.

"Η αύξηση του εμπορικού ελλείμματος οφείλεται κυρίως στην απώλεια της αγοράς του Κοσσυφοπέδιου και στην πτώχευση του εργοστασίου αλουμινίου στο Μόσταρ", δήλωσε ο Αντιπρόεδρος κ. Νυκονίτς.

Το εργοστάσιο αλουμινίου του Μόσταρ εξήγαγε προϊόντα αξίας άνω των 350 εκατομμυρίων BAM ετησίως, αλλά τον Ιούλιο του 2019 χρεοκόπησε λόγω απλήρωτων λογαριασμών στην Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού.

Οι κύριοι εμπορικοί εταίροι της χώρας είναι τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τα μέλη της CEFTA, τα οποία αντιπροσωπεύουν το 83% του συνόλου των συναλλαγών.

Ακολουθούν η Τουρκία, οι Ηνωμένες Πολιτείες και η Κίνα. Η Β-Ε εισάγει κυρίως αυτοκίνητα, προϊόντα διατροφής και φάρμακα και εξάγει ηλεκτρική ενέργεια, ξύλο, καθίσματα αυτοκινήτων και υφάσματα.

Οι εξαγωγές προς χώρες της ΕΕ ανήλθαν σε 7 δισεκατομμύρια και 808 εκατομμύρια BAM, δηλαδή κατά 3,3% μειωμένες σε σχέση με την αντίστοιχη περυσινή περίοδο,

ενώ οι εισαγωγές ανήλθαν σε 11 δισεκατομμύρια και 114 εκατομμύρια BAM, αυξημένες κατά 3,8%. Το ποσοστό κάλυψης των εισαγωγών από τις εξαγωγές με την ΕΕ ήταν 70,3%.

Οι εξαγωγές προς τις χώρες της CEFTA ανήλθαν σε ένα δισεκατομμύριο και 724 εκατομμύρια BAM, δηλαδή κατά 3% μειωμένες σε σχέση με το 2018, ενώ οι εισαγωγές ανήλθαν σε 2 δισεκατομμύρια και 207 εκατομμύρια BAM, αυξημένες κατά 3,3%. Ο λόγος κάλυψης εισαγωγών – εξαγωγών με τα μέλη της CEFTA ήταν 78,1%.

ΕΞΕΛΙΞΗ ΑΝΕΡΓΙΑΣ ΣΤΗΝ Β-Ε.

Τον Δεκέμβριο του 2019, ο αριθμός των εγγεγραμμένων ανέργων στη Βοσνία-Ερζεγοβίνη ανήλθε σε 401.846.

Αν πάρουμε το 2017 ως έτος βάσης (2017 = 100) και συγκρίνουμε τον Δεκέμβριο του 2019 με τον ίδιο μήνα του 2018, θα παρατηρήσουμε ότι ο αριθμός των ανέργων μειώθηκε κατά 7% σε δείκτες ή σε απόλυτους αριθμούς ο αριθμός των ανέργων μειώθηκε κατά 33.380.

Αν συγκρίνουμε τους εγγεγραμμένους ανέργους με την δομή προσόντων, θα παρατηρήσουμε ότι ο μεγαλύτερος αριθμός ανέργων είναι άκρως ειδικευμένοι και ειδικευμένοι κατά 132.406, ακολουθούμενοι από αυτούς με πτυχίο γυμνασίου 116.169 και ανειδίκευτους κατά 113.679.

Το μερίδιο του γυναικείου πληθυσμού σε ανέργους ανήλθε σε 56,7% ή σε απόλυτους αριθμούς 233.209. Στον γυναικείο πληθυσμό, ο μεγαλύτερος αριθμός ανέργων είναι εκείνες με δευτεροβάθμια εκπαίδευση κατά 73.971, οι ανειδίκευτες κατά 65.937 και εκείνες με υψηλά προσόντα και εξειδίκευση 60.987, σύμφωνα με την Στατιστική Υπηρεσία της Βοσνίας.

Σύμφωνα με στοιχεία του Οργανισμού Εργασίας και Απασχόλησης της Β-Ε, στις 30 Νοεμβρίου 2017 υπήρχαν 475.549 άτομα στα μητρώα των υπηρεσιών απασχόλησης.

Σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα, ο αριθμός των ανέργων μειώθηκε κατά 2.642 άτομα ή το 0,55%, ενώ από το συνολικό αριθμό των ατόμων που αναζητούν εργασία, 258.035 ή 54.26% είναι γυναίκες.

ΑΥΞΗΣΗ ΑΡΙΘΜΟΥ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΩΝ ΑΔΕΙΩΝ.

Ο αριθμός των οικοδομικών αδειών που εκδόθηκαν το τέταρτο τρίμηνο του 2019 στη Βοσνία-Ερζεγοβίνη, σε σύγκριση με τον μέσο αριθμό οικοδομικών αδειών που εκδόθηκαν το 2018, αυξήθηκε κατά 90,7% και σε σύγκριση με το τέταρτο τρίμηνο του 2018, αυξήθηκε κατά 95,2%.

Ο αριθμός των κατοικιών που σχεδιάζονται για κατασκευές το τέταρτο τρίμηνο του 2019, σε σύγκριση με το τέταρτο τρίμηνο του 2018, αυξήθηκε κατά 55,8%, σύμφωνα με την Στατιστική Υπηρεσία.

Η μέση τιμή των νέων διαμερισμάτων που πωλήθηκαν στη Βοσνία-Ερζεγοβίνη κατά το τέταρτο τρίμηνο του προηγούμενου έτους ήταν 1.751 BAM ανά τετραγωνικό μέτρο, ήτοι περίπου 900 ευρώ, κατά 8,5% υψηλότερη από την αντίστοιχη περίοδο του 2018.

Σύμφωνα με την Στατιστική Υπηρεσία της Β-Ε, η μέση τιμή των νέων διαμερισμάτων που πωλήθηκαν το τέταρτο τρίμηνο του 2019 ήταν 9,8% υψηλότερη από τη μέση τιμή των νέων διαμερισμάτων που πωλήθηκαν ένα χρόνο νωρίτερα.

Ο αριθμός των νέων διαμερισμάτων που πωλήθηκαν πέρυσι ήταν 57,2% υψηλότερος από την ίδια περίοδο του 2018 και 114% υψηλότερος από τον μέσο αριθμό των νέων διαμερισμάτων που πωλήθηκαν το 2018.

ΑΠΟΡΡΙΨΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΩΝ ΓΙΑ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟ ΑΛΟΥΜΙΝΑΣ ΜΟΣΤΑΡ.

Η Συνέλευση των Μετόχων του εργοστασίου αλούμινας του Μόσταρ εκτιμάται ότι θα απορρίψει την προσφορά της κοινοπραξίας Ισραηλινών-Κινέζων του Ομίλου Abraham για τη μίσθωση μέρους του εργοστασίου, μετά τις δηλώσεις από την

πλευρά της Ομοσπονδιακής Κυβέρνησης ότι υπάρχουν αρκετά αμφισβητούμενα μέρη της σύμβασης.

Η Ομοσπονδιακή Κυβέρνηση της Β-Ε κατέχει ποσοστό 44% των μετοχών, αντίστοιχο ποσοστό κατέχουν οι μικρομέτοχοι της εταιρείας και 12% η Κυβέρνηση της Κροατίας. Το εργοστάσιο σταμάτησε την λειτουργία του τον Ιούλιο του 2019, λόγω συσσωρευμένων χρεών προς την Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού, ποσού υψηλότερου από 150 εκατ. ευρώ.

Οι επενδυτές προτείνουν την σύσταση νέας επιχείρησης στην οποία θα παραχωρείται δωρεάν ηλεκτρική ενέργεια για 5 χρόνια ή μίσθωση τμήματος του εργοστασίου, με τίμημα που εκτιμάται ιδιαίτερα χαμηλό και θα τους ζητηθεί υποβολή νέων προτάσεων συνεργασίας.

ΕΞΕΛΙΞΗ ΙΔΙΩΤΙΚΟΠΟΙΗΣΕΩΝ.

Η κυβέρνηση της Ομοσπονδίας της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης ενέκρινε το πρόγραμμα ιδιωτικοποιήσεων που υπέβαλε η αρμόδια Ομοσπονδιακή Υπηρεσία για το έτος 2020, η οποία δήλωσε ότι, στις 16 Δεκεμβρίου του έτους 2019, υπήρχαν 1.450 εταιρείες στο μητρώο της.

Η μέθοδος ιδιωτικοποίησης μικρής κλίμακας χρησιμοποιήθηκε για την ιδιωτικοποίηση 278 εταιρειών και δημόσιοι διαγωνισμοί για ιδιωτικοποιήσεις μεγάλης κλίμακας πραγματοποιήθηκαν για 356 επιχειρήσεις.

Η μέθοδος της χρηματιστηριακής αγοράς χρησιμοποιήθηκε για την ιδιωτικοποίηση του υπόλοιπου κρατικού κεφαλαίου σε τρεις εταιρείες και 747 εταιρείες ιδιωτικοποιήθηκαν, εξ ολοκλήρου ή εν μέρει, μέσω δημόσιας προσφοράς μετοχών.

Η ιδιωτικοποίηση 1.088 επιχειρήσεων (74.8%) ολοκληρώθηκε και πωλήθηκαν συνολικά 2.604 επιχειρήσεις, υπό συνθήκες μικρής κλίμακας ιδιωτικοποιήσεων.

Όσον αφορά την αξία, το ύψος του κρατικού κεφαλαίου που διατέθηκε για ιδιωτικοποίηση ανήλθε σε 13,5 δισεκατομμύρια BAM, το ιδιωτικοποιημένο κρατικό

κεφάλαιο και τα ακίνητα ανήλθαν σε 5,807 δισεκατομμύρια BAM, τα έσοδα από πιστοποιητικά ανήλθαν σε 8,485 δισεκατομμύρια BAM, εισπράχθηκαν μετρητά ύψους 0,675 δισεκατομμυρίων BAM , ενώ το εκκρεμές κεφάλαιο υπολογίζεται σε 7.693 δισεκατομμύρια BAM. (Ισοτιμία 1 ευρώ = 1,955 BAM).

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΝΕΩΝ ΣΥΝΟΡΙΑΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ.

Κατά τη διάρκεια του τρέχοντος έτους, η Υπηρεσία Έμμεσης Φορολογίας (ITA) θα διαθέσει 13 εκατομμύρια BAM για έργα υποδομής, συμπεριλαμβανομένης της κατασκευής τεσσάρων διεθνών διασυνοριακών συνόρων.

Η ITA σχεδιάζει να ξεκινήσει την κατασκευή των συνοριακών διαβάσεων Doljani, Bratunac, Svitaj και Osoje την προσεχή περίοδο.

Η κατασκευή του νέου συνόρου Doljani, ενός από τα πιο πολυσύχναστα σημεία διέλευσης μεταξύ της Β-E και της Κροατίας, θα κοστίσει 4 εκατομμύρια BAM, καθώς και για το BC Osoje μεταξύ της Β-E και της Κροατίας.

Η κατασκευή των διεθνών σταθμών Bratunac και Svitaj προγραμματίζεται κατά τη διάρκεια του 2020. Η ολοκλήρωση των υποδομών για τη στέγαση των τελωνείων και της αστυνομίας στο αεροδρόμιο της Μπάνια Λούκα θα κοστίσει 2 εκατομμύρια BAM ενώ η ανακατασκευή των αρχείων στο Μόσταρ θα κοστίσει ένα εκατομμύριο BAM.

Προβλέπεται η διάθεση ενός εκατομμυρίου BAM για την ανακατασκευή της υφιστάμενης εγκατάστασης του περιφερειακού κέντρου στην Tuzla και 950.000 BAM για την προμήθεια γης, την τεκμηρίωση των έργων και την υποδομή για την κατασκευή συνοριακών διαβάσεων για τη συνοριακή κυκλοφορία (13 τοποθεσίες).

Η κατασκευή αυτών των διασυνοριακών συνόρων χρηματοδοτείται από το IPA 2017. Σχεδιάζεται επίσης η δεύτερη φάση της απόκτησης βιντεοεπιτήρησης.